

ROMÂNIA

INALTA CURTE DE CASAȚIE SI JUSTIȚIE

SECȚIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr.5044

Dosar nr.1511/46/2011

Ședința publică de la 28 noiembrie 2012

Președinte :

Viorica Lungeanu	- judecător
Gheorghita Luțac	- judecător
Corina Alina Corbu	- judecător
Daniela Tudor	-magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul formulat de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor împotriva sentinței nr.67/F-Cont. din 22 februarie 2012 a Curții de Apel Pitești, secția contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal s-au prezentat intimații-reclamanți Vișoiu Valentin Banu Octavian Gabriel, Barbu Florin Șerban, Gheorghe Gabriel, Pricop Radu Petru prin același avocat, lipsind recurenta-pârâtă Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor.

Procedura completă.

Magistratul asistent a făcut referatul cauzei, după care, Înalta Curte a constatat cauza în stare de judecată și a acordat cuvântul părții prezente pe cererea de recurs formulată.

Reprezentantul intimaților a pus concluzii de respingere a recursului și de menținere ca legală și temeinică a hotărârii instanței de fond. A depus la dosarul cauzei note scrise pentru a fi avute în vedere la pronunțarea hotărârii atacate.

În conformitate cu dispozițiile art.150 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte a închis dezbaterile și a reținut cauza spre soluționare.

CURTEA

Asupra recursului de față,

Din examinarea lucrărilor din dosar a constatat următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1. Cadrul procesual

Prin acțiunea civilă înregistrată la data de 9 decembrie 2011 pe rolul Curții de Apel Pitești, reclamanții Vișoiu Valentin, Banu Octavian Gabriel,

Barbu Florin Șerban, Gheorghe Gabriel și Pricop Radu Petru au chemat în judecată Statul Român prin Comisia Centrală de Stabilire a Despăgubirilor din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și au solicitat emiterea deciziei reprezentând titlu de despăgubire la valoare indicată în raportul de evaluare, pentru imobilul teren în suprafață de 905.000 mp. situat în ....., evaluat de Romcontrol S.A.-Departamentul Evaluări.

2.Hotărârea instanței de fond

Prin sentința nr. 67/F-Cont. din 22 februarie 2012 a Curții de Apel Pitești a fost admisă acțiunea formulată de reclamantii **VIȘOIU VALENTIN, BANU OCTAVIAN-GABRIEL, BARBU FLORIN ȘERBAN, GHEORGHE GABRIEL** și **PRICOP RADU-PETRU**, în contradictoriu cu **STATUL ROMÂN** prin **COMISIA CENTRALĂ PENTRU STABILIREA DESPĂGUBIRILOR** din cadrul **AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU RESTITUIREA PROPRIETĂȚILOR**, în sensul că a fost obligată pârâta **Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor** să emită reclamanților decizia reprezentând titlul de despăgubire pentru suprafața de 905.000 mp. teren, situat în ..... la valoarea de 44.100.000 lei, potrivit Raportului de Evaluare întocmit de Romcontrol S.A. București-Departamentul Evaluări.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța a reținut că reclamantii sunt persoane îndreptățite potrivit legii, la acordarea de despăgubiri pentru o suprafață de 90,5 ha. teren situat în ....., conform sentinței civile nr.9148/23 decembrie 2009 pronunțată de Judecătoria Pitești, irevocabilă prin decizia nr.893/R/19.05.2010 și având în vedere contractul de cesiune intervenit cu privire la cote părți din suprafața de teren vizată.

În cauza de față, instanța de primă jurisdicție a reținut că dosarul reclamanților pentru acordarea despăgubirilor cuvenite a fost înregistrat la autoritatea administrativă în anul 2010, iar în luna iulie 2011 s-a depus raportul de evaluare, după care, deși s-a solicitat de mai multe ori finalizarea procedurii, pârâta a rămas în pasivitate.

Susținerea acesteia din adresa nr.6771/6892/SCFF/6 octombrie 2011, reluată în conținutul întâmpinării, în sensul că urmează fie să emită decizia titlu de despăgubire, fie să trimită dosarul spre reevaluare, demonstrează atitudinea ei în tergiversarea soluționării cauzei.

Din acest punct de vedere, se observă că deși au trecut mai mult de 6 luni de la primirea raportului de evaluare, nu a mai fost întreprins nici un demers în continuarea procedurii administrative, astfel că instanța de fond nu a primit susținerea din întâmpinare a pârâtei, potrivit căreia va lua o hotărâre în următoarea ședință a Comisiei.

În consecință, a apreciat instanța că pârâta refuză nejustificat să satisfacă cererea reclamanților având ca obiect emiterea deciziei titlu de despăgubire, încălcând art.6 din CEDO care consacră principiul termenului rezonabil.

În consecință, s-a reținut că prin depășirea termenului rezonabil de soluționare a cererii formulate se produce reclamanților o vătămare, fiindu-le

încălcat dreptul de proprietate asupra bunurilor, la care se referă art.1 din Protocolul 1 adițional la Convenție.

3. Recursul declarat de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor

Recurenta a criticat soluția instanței de fond ca nelegală și netemeinică, arătând că în urma verificărilor efectuate s-a observat că dosarul reclamanților îndeplinește condițiile de fond și de formă prevăzute de legea fondului funciar, astfel încât acesta a fost inclus pe lista de propuneri de analiză în vederea emiterii deciziei reprezentând titlul de despăgubire.

S-a arătat că în urma ședințelor în care dosarul reclamanților a figurat pe ordinea de zi, nu a fost întrunit cvorumul legal, respectiv prezența minimă a cel puțin 7 membri.

De asemenea, s-a arătat că în cauză sunt aplicabile dispozițiile OUG nr.4/2012 în conformitate cu care este suspendată emiterea titlurilor de despăgubire pe o perioadă de 6 luni, sens în care a solicitat acordarea unui termen de grație de 6 luni pentru punerea în executare a hotărârii.

II. Decizia instanței de recurs

Înalta Curte de Casație și Justiție sesizată cu soluționarea recursului declarat, analizând motivele de recurs formulate în raport cu sentința atacată, materialul probator și dispozițiile legale incidente în cauză, va respinge recursul ca nefondat pentru considerentele ce urmează:

Verificând actele și lucrările dosarului, Înalta Curte a constatat că intimații-reclamanți au invocat refuzul nejustificat al pârâtului de a le soluționa cererea, respectiv de a se emite decizia reprezentând titlul de despăgubire pentru imobilul teren în suprafață de 905.000 mp situat în .....

În conformitate cu dispozițiile art.2 alin.1 lit.h) din Legea nr.554/2004, prin refuzul nejustificat de a soluționa o cerere se înțelege *exprimarea explicită, cu exces de putere, a voinței de a nu rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim.*

Definiția excesului de putere este dată de art.2 lit.m) din Legea nr.554/2004 și constă în *exercitarea dreptului de apreciere, aparținând administrației publice, prin încălcarea dreptului și libertăților fundamentale ale cetățenilor, prevăzute de Constituție sau de lege.*

În cauza de față, Înalta Curte a constatat că dosarul reclamanților de acordare a despăgubirilor a fost transmis de Comisia Județeană Argeș Secretariatului Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și înregistrat la nr.23630/FFCC/2011, în vederea emiterii Deciziei reprezentând titlul de despăgubire, obligație ce nu a fost adusă la îndeplinire până la acest moment de către pârâtă, deși la dosarul înregistrat *au fost depuse toate înscrisurile necesare soluționării cauzei.*

În conformitate cu dispozițiile din Titlul VII din Legea nr.247/2005, procedura administrativă de soluționare a dosarelor privind acordarea de măsuri reparatorii presupune parcurgerea *mai multor etape* și anume: etapa transmiterii

și a înregistrării dosarelor; etapa analizării dosarelor de către Secretariatul Comisiei Centrale sub aspectul restituirii în natură a imobilului ce face obiectul notificării; etapa evaluării, etapă în care dacă după analizarea dosarului se constată că în mod întemeiat cererea de restituire în natură a fost respinsă, dosarul va fi transmis evaluatorului sau societății de evaluatori desemnate, în vederea întocmirii raportului de evaluare, procedura finalizându-se prin emiterea de către Comisia Centrală a deciziei reprezentând titlul de despăgubire și valorificarea acestui titlu în condițiile prevăzute de art.26 din O.U.G.nr.81/2007 care include în cuprinsul Titlului VII din Legea nr.247/2005, Capitolul V, Secțiunea I intitulată „Valorificarea titlurilor de despăgubire”.

În aceste condiții, verificând actele și lucrările dosarului Înalta Curte a constatat că refuzul pârâtei de rezolvare a cererii reclamanților se privește ca fiind nejustificat, *cum în mod corect a apreciat instanța de fond*, admitând acțiunea reclamanților.

Înalta Curte a constatat că reclamanții s-au adresat pârâtului, manifestându-și stăruința în soluționarea cererilor sale, însă cererea a rămas fără soluționare efectivă, împrejurare care este de natură a-i afecta pe reclamanți în soluționarea într-un termen rezonabil a cererilor sale, raportat la prevederile art.1 din Legea nr.554/2004.

Înalta Curte reține că în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului se constată că prin Convenție se apără drepturi concrete și efective, iar orice ingerință în drepturile consacrate de aceasta trebuie să corespundă *menținerii unui just echilibru între cerințele interesului general al comunității și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale individului. Acest echilibru ce trebuie protejat ar fi distrus dacă individul ar suporta o sarcină specială și exorbitantă.*

Or, din această perspectivă Înalta Curte reține că nesoluționarea cererii formulate de reclamanți, *indiferent de motivația autorității recurente*, ar echivala cu o vătămare a acestora în dreptul consacrat de lege, privind posibilitatea reparării injustițiilor și abuzurilor din legislația trecută.

Principiul legalității înseamnă, înainte de toate, existența unor norme de drept intern, suficient de accesibile și previzibile, ori, în cauza de față, Legea nr.247/2005 a stabilit procedura de acordare a despăgubirilor aferente imobilelor care nu pot fi restituite în natură.

Înalta Curte constată că *întotdeauna durată rezonabilă a unei proceduri se apreciază în funcție de circumstanțele cauzei*, așa cum a reținut în jurisprudența sa Curtea Europeană a Drepturilor Omului, luând în considerare criteriile consacrate de jurisprudență, în special complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și cel al autorităților competente, precum și miza litigiului pentru persoana interesată.

În opinia Înaltei Curți litigiul născut între reclamanți și autoritatea pârâtă nu prezintă o complexitate deosebită, iar nesoluționarea cererii adresate instituției pârâte este de natură a crea o vătămare a reclamanților într-un drept prevăzut de lege, drept la care aceștia privesc cu speranță legitimă.

Înalta Curte nu poate primi apărarea formulată de recurent în sensul că există o cauză exoneratoare de răspundere, întrucât *nu s-a întrunit cvorumul*

cerut de lege, prevăzut de dispozițiile art.14 alin.2 teza a II-a din Titlul VII al Legii nr.247/2006.

Înalta Curte a reținut că orice amânare în soluționarea cererii reclamanților ar însemna depășirea termenului rezonabil avut în vedere de dispozițiile art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Interpretarea pe care instanța de fond a dat-o dispozițiilor din Legea nr.247/2005, cu modificările și completările ulterioare, este în acord și cu considerentele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr.724 din 1 iunie 2010, conform căroră „*prevederile Convenției pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale fac parte din ordinea juridică internă a statelor semnatare, acest aspect implicând obligația pentru judecătorul național de a asigura efectul deplin al normelor acesteia, asigurându-le preeminența față de orice altă prevedere contrară din legislația națională.*”

Înalta Curte nu poate reține solicitarea de acordare a unui termen de grație de 6 luni, termen prevăzut de OUG nr.4/2012, pentru executarea hotărârii de față, având în vedere faptul că hotărârea privind emiterea titlului de despăgubire, ce face obiectul cauzei de față, va fi pusă în executare cu respectarea dispozițiilor normative aplicabile în cauză.

În temeiul actului normativ invocat, respectiv OUG nr.4/2012, pe perioada prevăzută de act este evident că este suspendată de drept emiterea titlului de despăgubire, urmând ca după expirarea termenului prevăzut de lege să fie reluată procedura de emitere a titlului.

Pentru aceste considerente, văzând că nu sunt motive de modificare sau casare a sentinței atacate, în temeiul art.312 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte va respinge recursul formulat ca nefondat.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII**

DECIDE:

Respinge recursul formulat de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor împotriva sentinței nr.67/F-Cont. din 22 februarie 2012 a Curții de Apel Pitești, secția contencios administrativ și fiscal ca nefondat.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 28 noiembrie 2012.